

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Факультет культури і мистецтв

Кафедра образотворчого мистецтва

Ольга Каленюк

Галина Вахрамєєва

ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО

**Програма нормативної навчальної
дисципліни**

**Луцьк
2017**

УДК 745/749(073)
ББК 85.12р30-3
К 17

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 2 від 18 жовтня 2017 року).

Рецензенти:

Лесик О. В. – доктор архітектури, професор, дійсний член Української академії архітектури, завідувач кафедри образотворчого мистецтва факультету мистецтв Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Абрамюк І. Г. – кандидат архітектури, доцент кафедри дизайну Луцького національного технічного університету

Каленюк О. М.,

К17 Декоративно-прикладне мистецтво: програма нормативної навчальної дисципліни / Ольга Миколаївна Каленюк, Галина Іванівна Вахрамєєва // Навчально-методичне видання. – Луцьк : Вид-во Поліграфічний центр «Друк Формат», 2017. – 22 с.

Програма навчальної дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» спрямована на вивчення мистецької спадщини українського народу. Програма розроблена відповідно до навчального плану підготовки студентів напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво» освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр». В ході вивчення дисципліни студенти знайомляться з теоретичним і практичним матеріалом основних традиційних видів декоративно-прикладного мистецтва. Курс спрямований на вивчення орнаментальних, колористичних, типологічних особливостей декоративно-прикладного мистецтва та оволодіння техніками і прийомами його видів шляхом засвоєння теоретичних знань, виконання практичних вправ та створення художніх творів для фахового опанування даного курсу.

УДК 745/749(073)
ББК 85.12р30-3
К 17

© Каленюк О.М., Вахрамєєва Г.І., 2017
© Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2017

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна
Кількість кредитів 6	0202 Мистецтво	нормативна
Модулів 6	6.020205 Образотворче мистецтво	Рік підготовки 4
Змістових модулів 4		Семестр 7, 8
ІНДЗ: є		Лекції 24 год.
Загальна кількість годин 216		
Тижневих годин (для денної форми навчання):	Бакалавр	Лабораторні 88 год.
Аудиторних 4		Самостійна робота 54 год.
самостійної роботи 4		Індивідуальна робота 50 год.
індивідуальної роботи 4,3		Форма контролю: <u>залік / екзамен</u>

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Декоративно-прикладне мистецтво як важлива галузь художньої культури є основою для розвитку особистісно-ціннісного ставлення студентів творчих спеціальностей до мистецтва, здатності до сприймання, розуміння і творення художніх образів, потреб в художньо-творчій самореалізації і духовному самовдосконаленні. Декоративно-прикладне мистецтво входить до складу професійно-орієнтованих дисциплін і його вивчення є необхідною умовою для формування фахової майстерності бакалаврів у галузі образотворчої діяльності. Програма курсу «Декоративно-прикладне мистецтво» розроблена відповідно до навчального плану і спеціальності «Образотворче мистецтво».

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- основні традиційні види українського декоративно-прикладного мистецтва;
- традиційні особливості і прийоми декорування мистецьких творів ужиткового характеру;
- основні мистецькі центри; відомі музеї декоративно-прикладного мистецтва на Україні, колекції творів українського ДПМ у збірках художніх музеїв;
- відомі майстри народного та професійного декоративно-прикладного мистецтва;
- володіти прийомами складання композиції декоративного художнього твору;
- володіти традиційними оздоблювальними техніками декоративно-прикладного мистецтва та прийомами декорування мистецьких творів ужиткового характеру, передбачених програмою.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни представляється у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Заліковий кредит №1

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Лаб.	Сам.	Інд.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль I. Основні закономірності та особливості декоративно-ужиткової творчості					
Тема 1. Декоративно-прикладне мистецтво. Вступ.	10	2		4	4
Тема 2. Провідні художні методи та засоби художньої виразності в народному ДПМ. Орнаментика паперових прикрас.	30	2	20	4	4
Тема 3. Монокомпозиція в сучасному декоративному мистецтві.	14	2	4	4	4
Змістовий модуль II. Художньо-стилістичні особливості ДПМ за матеріалом. Художня кераміка, скло, метал.					

Тема 4. Українська кераміка.	14	4		6	4
Тема 5. Художні особливості українського скла.	48	2	34	6	6
Тема 6. Художня обробка металу на Україні. Ювелірне мистецтво.	26	2			4
Усього годин	122	14	58	24	26

Заліковий кредит №2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек	Лаб.	Сам.	Інд.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 3. Художньо-стилістичні особливості ДПМ за технікою оздоблення. Декорування різними матеріалами..					
Тема 7. Художнє оздоблення яєць на Україні.	12	4		4	4
Тема 8. Писанкарство.	40	2	12	22	4
Змістовий модуль 4. Художньо-стилістичні особливості ДПМ за технікою оздоблення. Декоративний розпис тканин.					
Тема 9. Художні тканини. Вибійка – традиційний розпис тканин на Україні.	12	2		4	6
Тема 10. Техніки художнього розпису тканин.	54	2	18	24	10
Усього годин	94	10	30	30	24
Разом	216	24	88	54	50

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Для самостійної роботи студентів пропонується опрацювання додаткових тем. Теми самостійної роботи включені в перелік тем, відведених для контрольного опитування.

Заліковий кредит №1

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Тема 1. Декоративно-прикладне мистецтво. Вступ. Регіональні відмінності традиційних ремесел і промислів.	10
2.	Тема 3. Монокомпозиція в сучасному декоративному мистецтві Український народний орнамент.	18

3.	Тема 4.. Українська кераміка. 1. Сучасна художня кераміка. 2. Українська народна іграшка.	26
4.	Тема 5. Художні особливості українського скла. Декоративна пластика художнього скла сучасних майстрів.	16
	Разом	70

Заліковий кредит №2

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 7. Художнє оздоблення яєць на Україні. Сучасні техніки оздоблення великодніх яєць	4
2	Тема 8. Писанкарство. Регіональні особливості писанкарства на Україні	6
3.	Тема 9. Художні тканини. Вибійка – традиційний розпис тканин на Україні. Творчість сучасних професійних майстрів розпису на тканині.	12
4.	Тема 10. Техніки художнього розпису тканин. 1. Творчість самобутньої художниці Марії Приймаченко. 2. Народне малярство на Україні.	16
	Разом	38

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Заліковий кредит №1

В якості індивідуальних завдань для студентів в заліковому кредиті №1 пропонується виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ) - опрацювання додаткового матеріалу за темами змістових модулів у формі рефератів. Тема реферату може бути вибрана за орієнтовною тематикою, або запропонована студентом у відповідності з тематикою змістових модулів дисципліни і узгоджена з викладачем. Реферат повинен відповідати загальнонавчальним вимогам: має включати чіткий план, логічний та лаконічний текст з постановкою проблеми, аналізом останніх досліджень, викладом основного матеріалу досліджуваної теми та запропоноване автором

вирішення поставлених завдань. Реферат повинен містити висновки з даного дослідження, список використаних джерел та кольорові додатки.

Орієнтовна тематика рефератів:

1. Символіка кольору в орнаменті традиційних ремесел і промислів.
2. Знаковість в орнаменті традиційних ремесел і промислів.
3. Оберегові властивості та ритуальні функції українського декору.
4. Народне мистецтво авангарду.
5. Український вітраж поч. ХХІ століття.
6. Творчість сучасного майстра кераміки (за вибором студента).
7. Творчість сучасного майстра-коваля (за вибором студента).
8. Творчість сучасного майстра батика (за вибором студента).
9. Творчість сучасного майстра писанки (за вибором студента).
10. Декоративний живопис майстрів кінця ХХ – поч..ХХІ століття..
11. Індивідуальний стиль письма у творчості Івана Сколоздри.
12. Фігуративні композиції у творчості Марії Приймаченко
13. Творчі експерименти сучасних майстрів писанкарства (за вибраним регіоном).
14. Творчі пошуки сучасних майстрів витинанкарства.
15. Архітектурно-декоративна кераміка на Україні.
16. Гончарні кахлі Гуцульщини
17. Космацька писанка.
18. Художня зброя.
19. Трипільська кераміка.
20. Кролевецький рушник.

Заліковий кредит №2

В заліковому кредиті №2 пропонується виконання авторської писанки (техніка декорування – за вибором студента). Робота повинна бути виконана з дотриманням технічних прийомів, композиційних і колористичних законів оздоблення об’ємних творів декоративно-ужиткового характеру.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань студентів з навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного модульного контролю (ПМК) і підсумкового контролю знань.

Методи оцінювання: оцінка за лабораторні (практичні) роботи, індивідуальні роботи, підсумкове усне опитування, підсумкова практична робота.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Заліковий кредит № 1

Модуль 1				Модуль 2 ІНДЗ	Модуль 3		Сума балів
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		10	МКР№1	МКР №2	100
T1	T2	T3	T4		20	40	
5	10	5	10				

Заліковий кредит № 2

Модуль 4					Модуль 5 ІНДЗ	Модуль 6		Сума балів
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			10	МКР№1	МКР№2	100
T1,2	T3	T4	T5	T6		30	30	
5	5	5	5	10				

Критерії оцінювання.

Поточне оцінювання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних лабораторних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи і реалізується у формі опитування, захисту лабораторних робіт, перевірки результатів виконання індивідуальних навчально-дослідних робіт (рефератів, творчих робіт тощо). Контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання.

Поточний контроль загалом становить 40 балів за заліковий кредит. За творчий неординарний підхід в роботі, участь у фестивалях конкурсах з ДПМ

студент може додатково отримати до 20% максимального поточного балу, в цих межах знижується оцінка за несвоєчасне виконання завдань поточного контролю.

Критерії оцінювання за лабораторні роботи.

Лабораторні роботи дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» як основний компонент здобуття кваліфікаційного рівня оцінюються в залежності від складності завдання, обсягу роботи і часу відведеного на виконання завдання. До уваги береться вміння застосовувати прийоми декорування мистецьких творів ужиткового характеру згідно їх орнаментальних, колористичних, типологічних і технічних характеристик з врахуванням традиційних та сучасних підходів в українському декоративно-прикладному мистецтві та у відповідності до вивчених тем змістових модулів.

За практичну роботу середньої складності студент може отримати максимально 5 балів, і вищої складності – максимально 10 балів.

Оцінка «**відмінно**» – **9-10 балів (5 балів)** виставляється, коли робота виконана на високому художньому рівні, технічно і композиційно бездоганна, або з незначними огріхами.

Оцінка «**добре**» – **7-8 балів (4 бали)** виставляється за виконання практичного завдання з незначними помилками в композиційному або колористичному трактуванні, та незначними технічними неточностями.

Оцінка «**задовільно**» – **4-6 балів (3 бали)** виставляється за роботу з помилками в композиційному або колористичному трактуванні, недосконале володіння технікою виконання роботи в матеріалі.

Оцінка «**не задовільно**» – **1-3 балів (1-2 бали)** виставляється за роботу, у якій відсутній або присутній фрагментарно гармонійний колорит, допущені грубі помилки в композиційному трактуванні, не досконале володіння технікою виконання роботи в матеріалі. робота неохайна не може розглядатися як художній твір.

Критерії оцінювання за індивідуальні завдання.

Індивідуальне завдання у кожному заліковому кредиті подається викладачу, який читає практичний курс із даної дисципліни не пізніше ніж за два тижні до заліку чи екзамену, встановленого деканатом. В першому заліковому кредиті індивідуальне завдання із дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» - написання рефератів. Максимальна кількість балів отриманих студентами за індивідуальне завдання в першому заліковому кредиті становить 5 балів. При виставленні оцінки викладач керується такими критеріями: рівень володіння основною мистецтвознавчою термінологією, постановка проблеми і її дослідження в межах обсягу реферату, оформлення літератури згідно наукових вимог, доповнення роботи додатками.

Критерії оцінювання індивідуального завдання в першому заліковому кредиті:

9-10 балів (максимальна кількість) виставляється у тому випадку, коли студент підготував реферат, що повністю розкриває зміст даної теми, запропонував вирішення проблеми, зробив аргументовані висновки згідно викладеного матеріалу, доповнив матеріал кольоровими додатками. Вміє застосувати досліджений матеріал для власних аргументованих суджень у теоретичній відповіді при захисті реферату.

7-8 бали виставляється, коли студент при підготовці реферату не повністю розкрив дану тему або допустив суттєві неточності. Відсутні додатки до досліджуваного матеріалу. При захисті реферату у теоретичній відповіді досліджуваний матеріал у власних судженнях використовує частково.

5-6 бали виставляється, коли при підготовці реферату студент повністю не розкрив даної теми, або допустив значні помилки. Виклад теми не послідовний. У теоретичній відповіді при захисті реферату досліджуваний матеріал не вміє викласти чітко, стисло і аргументовано.

1-4 бали виставляється, коли при підготовці реферату студент не розкрив даної теми, або допустив грубі помилки. Виклад теми не логічний. У

теоретичній відповіді досліджуваний матеріал не вміє транслювати на власні судження.

У другому заліковому кредиті для індивідуального завдання пропонується практична творча робота, за яку студент може максимально отримати 10 балів. При оцінюванні роботи береться до уваги загальний художній рівень виконання роботи, який включає дотримання технології і техніки виконання, творчий підхід у композиційному та колористичному трактуванні, якість виконання. Оцінювання індивідуального практичного завдання за 10-ти бальною шкалою здійснюється за критеріями, визначеними для перевірки поточних лабораторних робіт.

Підсумкове оцінювання.

У першому і другому заліковому кредиті даної дисципліни є підсумкові модульні для контролю теоретичного і практичного матеріалу. Розподіл балів аргументований навчальним планом, в якому зазначено, що у першому заліковому кредиті формою підсумкового контролю з даної дисципліни є семестровий залік, а у другому заліковому кредиті – семестровий екзамен. Тому, для оцінки засвоєння студентами теоретичних знань і практичних знань, умінь і навичок навчального матеріалу з даної дисципліни у кожному з залікових кредитів передбачені по дві модульні контрольні роботи, одна з яких - для перевірки теоретичного рівня підготовки студентів, друга – практичного рівня.

У першому заліковому кредиті на практичну модульну роботу виділяється 40 балів, і на теоретичні відповіді у письмовій формі - 20 балів. У другому заліковому кредиті на практичну модульну роботу виділяється 30 балів, і на теоретичні відповіді у письмовій формі - 30 балів.

Для перевірки теоретичних знань запланована письмова модульна контрольна робота за трьома варіантами; в першому заліковому кредиті - по чотири запитання, у другому – по шість запитань. За кожну правильну відповідь студент може отримати максимально 5 балів (на кожну відповідь відводиться 15 хв.). При перевірці теоретичних знань береться до уваги

повнота відповіді, використання мистецтвознавчої термінології, передбаченої програмою, самостійність викладу, вміння навести приклади.

При оцінюванні практичної роботи студента враховується повнота розкриття задуму згідно теми у відповідній композиції, колориті та виражальних якостях матеріалу, виконавській майстерності. У першому заліковому кредиті студент може набрати за практичне контрольне завдання 40 балів, у другому – 30 балів.

Оцінка за контрольну модульну роботу доводиться до відома студентів не пізніше семи днів після проведення. Оцінка вважається позитивною за контрольну модульну роботу, якщо вона складає не менше 60% максимальної кількості балів. У випадку відсутності студента на модульному контролі з будь яких причин (через не допуск, хворобу, тощо) студент повинен повторно пройти модульний контроль у визначені деканатом терміни.

Критерії оцінювання за модульні контрольні роботи (теоретичне завдання)

Оцінка за 30-бальною шкалою	Оцінка за 20-бальною шкалою	
27-30	18-20	«Відмінно» - відповідь повна, з використанням термінів і понять декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, передбачених програмою, самостійність суджень, наведення прикладів.
22-26	15-17	«Добре» – відповідь в цілому правильна, але не розкриті окремі моменти питання, не достатнє володіння термінами та поняттями. Відповідь доповнена прикладами, які не є характерні для даного питання.
18-21	12-14	«Задовільно» – у відповіді упущена суттєва сторона питання, неточне розуміння змісту і значення термінів і понять, недостатнє використання їх у відповіді. У відповіді не наведені приклади.
11-17	7-11	«Незадовільно», не охарактеризовані суттєві сторони питання. неточне розуміння змісту і значення термінів і понять, недостатнє використання їх у відповіді.
1-10	1-6	«Незадовільно», з можливістю повторного складання. Відповідь не правильна, або відсутнє розуміння поставленого питання, невміння охарактеризувати суттєві сторони явища.

Критерії оцінювання за модульні контрольні роботи (практичне завдання)

Оцінка за 40-бальною шкалою	Оцінка за 30-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою
33–40	27-30	“Відмінно” – робота відповідає вибраній темі, виконана на високому художньому рівні, технічно бездоганна, включаючи творчий підхід у композиційному і колористичному трактуванні.
25–32	22-26	“Добре” – робота відповідає вибраній темі, з незначними технічними недоліками. Колористично та композиційно витримана.
17–24	18-21	“Задовільно” – робота відповідає вибраній темі, виконана на достатньому художньому рівні, частково дотримані композиційні і колористичні закони побудови. Технічно недосконала.
5–8	11-17	“Незадовільно”, робота частково висвітлює тему, виконана неохайно, незначною мірою дотримані композиційні і колористичні закони побудови.
1-4	1-10	«Незадовільно», з можливістю повторного складання. Робота не висвітлює тему, виконана неохайно, є грубі порушення у композиційному та колористичному трактуванні.

Якщо поточна семестрова оцінка становить не менше 60 балів. То за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. Якщо студенти, за результатами модульного контролю, не набрали мінімальної кількості балів більше, як з половини модулів, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає іспит. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Іспит проводиться у письмовій формі за екзаменаційними білетами.

При здачі заліку чи екзамену з курсу «Декоративно-прикладне мистецтво» студент максимально може отримати 60 балів.

50-60 балів (найвища кількість) – студент повинен максимально володіти теоретичними і практичними знаннями з даної дисципліни, передбаченої програмою, і вміє їх застосовувати з необхідним обґрунтуванням, вміє узагальнювати і систематизувати набуті знання;

39-49 бали ставиться, якщо студент вільно володіє визначеним програмою курсу навчальним матеріалом; виправляє допущені помилки, не в повній мірі узагальнює і систематизує набуті теоретичні і практичні знання;

26-38 бали ставиться тоді, коли студент демонструє знання не в повному обсязі. Допускає помилки у теоретичних і практичних знаннях, не вміє узагальнювати і систематизувати набуті теоретичні і практичні знання. У відповіді відсутні приклади і достатня аргументованість.

13-25 бали ставиться у тому разі, коли студент демонструє фрагментарні знання з загального обсягу, або менше половини навчального матеріалу; під час відповіді припускається суттєвих помилок. Не вміє узагальнювати і систематизувати набуті теоретичні і практичні знання. У відповіді відсутні приклади і достатня аргументованість.

1-12 бали ставиться з можливістю повторного складання, ставиться у тому разі, коли студент демонструє знання незначної частини навчального матеріалу, розпізнає окремі об'єкти і факти навчального матеріалу за допомогою викладача, під час відповіді припускається суттєвих помилок, виклад нелогічний, не послідовний.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту)	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антонович Є. А. Декоративно-прикладне мистецтво: навч. посіб. [для студентів худ.-граф. фак-тів, учнів пед. училищ] / Є. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М.Є.Станкевич. – Львів: Світ, 1993. – 272 с.
2. Боньковська С. М. Ковальство на Україні (XIX – початок XX ст.) / Софія Михайлівна Боньковська. – К.: Наук. думка, 1991. – 109 с.
3. Бутник-Сіверський Б. С. Українське радянське народне мистецтво / Борис Степанович Бутник-Сіверський. – К.: Наук. думка, 1996. – 224 с.
4. Веремійчик І. Традиційні знаряддя праці, промисли і ремесла на Волині: навч.посіб. [для студентів, учнів та вчителів] / Іван Веремійчик. – Луцьк, Волинський державний університет імені Лесі Українки, 2005. – 255 с.
5. Ганжа П. Таємниці українського рукомесла / Петро Ганжа. – К.: Мистецтво, 1996. – 192 с.
6. Ганна Собачко Шостак: Мистецький альбом / авт.-упоряд. Є. І. Шевченко, О. І. Шестакова – К.: Народні джерела, 2008. – 168 с.
7. Голод І. В. Міське ремесло Західної України XVI-XVIII століть / Ігор Васильович Голод. – Львів: ЛАМ, 1994. – 136 с.
8. Голубець О. Львівська кераміка / Орест Голубець. – К.: Наукова думка, 1991. – 120 с.
9. Горинь Г. Й. Гуцульщина. Домашні промисли і ремесла / Г. Й. Горинь, Я.Д.Грендиш, О. І. Никорак. – К.: Наукова думка, 1987. – 303 с.
- 10.Гринюк М. Косівщина мистецька / М. Гринюк., І. Вах. – Косів: Колір-друк, 2003. – 107 с.
- 11.Гильман Р. А. Художественная роспись тканей: учеб. пособие [для студ. высш. учеб. заведений] / Р. А. Гильман. – М. Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2004. – 160 с. – (Серия «Учебное пособие для вузов»).
- 12.Грималюк Р.М. Вітражі Львова / Ростислава Михайлівна Грималюк – Л., Центр Європи, 2004. – 240 с.

13. Гурська А. С. Мова та граматика українського орнаменту: навч.-метод. посіб. / А. С. Гурська. – К.: Альтернативи, 2003. – 144с.
14. Декоративно-ужиткове мистецтво: словник у 2 т. / [за ред. Я.П.Запаска]. – Львів: – Афіша, 2000. – Т. 1. – 2000. – 363 с.; Т. 2. – 2000. – 399 с.
15. Декоративно-прикладне мистецтво з практикумом у навчальних майстернях: [метод. рек. для студ. худ.-граф. фак. педінститутів, учнів пед. училищ, учителів образ. м-тва і худ. праці]. – Ч. 6 / укл. Є. А. Антонович, Р. В. Чугай. – К.: РУМК, 1991. – 60 с.
16. Історія українського мистецтва: видання в 6 т. / [наук. редкол.: М. П. Бажан та ін.]. – К.: Жовтень, 1966. Т.1. – 1966. – 455 с.; Т.2. – 1967 – 471с.; Т.3. – 1968. – 439 с.; Т.4., книга перша – 1969. – 363 с.; Т.4., книга друга – 1970. – 435 с.; Т.5. – 1967. – 479 с.; Т.6. – 1968. – 451с.
17. Жоголь Л. Декоративное искусство в современном интерьере / Людмила Жоголь. – К.: Будивельник, 1986. – 200 с.
18. Жук А.К. Сучасні українські художні тканини / А.К.Жук. – К.: Наукова думка, 1985. – 117 с.
19. Кара-Васильєва Т. В. Творці дивосвіту / Т. В. Кара-Васильєва – К.: Радянська школа, 1984. – 175 с.
20. Кара-Васильєва Т. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «великого стилю» / Т. Кара-Васильєва, З.Чегусова. – К.: Либідь, 2005. – 280с.
21. Кириченко А.М. Український народний декоративний розпис: навч. посіб. [для студ. пед. навч. закладів, учителів обр. мист.-ва] / А. М. Кириченко. – К.: Знання-Прес, 2006. – 228 с.
22. Клід І. Диво писанкове: історія та технологія українського писанкарства / Ірина Клід. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2006. – 63 с.
23. Колос С. Г. Декоративні тканини / С. Г. Колос, М. Д. Хурчин – К.: Вид. Академії архітектури УРСР, 1989. – 131 с.

24. Козлов В. Н. Основы художественного оформления текстильных изделий: учеб. для вузов / В. Н. Козлов – М.: Легкая и пищевая промышленность, 1981. – 264 с.
25. Манько В. Українська народна писанка / Віра Манько. – Львів: Свічадо, 2001. – 48 с.
26. Марія Примаченко (Приймаченко): Мистецький альбом / авт.-упоряд. Є.І.Шевченко, О. І. Шестакова. – К.: Народні джерела, 2009. – 288 с.
27. Музеї народного мистецтва та національна культура: збірник наукових праць за ред. д-ра мист. М.Селівачова. – К.: Златограф, 2006. – 268 с., іл..
28. Музей українського народного декоративного мистецтва: альбом / авт...: А.Ф.Вялець, Л.С.Білоус [та ін.]; фото М.К.Андрєєва. – К.: Мистецтво, 2009. – 352 с.
29. Найден О. Українська народна іграшка: Історія. Семантика. Образна своєрідність. Функціональні особливості / Олександр Найден. – К.: АртЕк, 1999. – 256 с.
30. Никорак О. І. Українська народна тканина XIX-XX ст.: Типологія, локалізація, художні особливості. / Олена Іванівна Никорак. – Львів, Афіша, 2004. – Ч.1. Інтер'єрні тканини (за матеріалами західних областей України). – 584 с.
31. Пасічний А. М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник / А.М.Пасічний. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – 216 с.
32. Петрикова Ф. Сучасне українське художнє скло / Фаїна Петрикова – К.: – Мистецтво, 1980. – 167 с.
33. Проблеми українського термінологічного словникарства в мистецтвознавстві й етнології / відп. ред. М.Селівачов. – К.: Ред. вісника «Ант», 2002 – 264 с.
34. 100 років колекції Державного музею українського народного декоративного мистецтва: збірник наукових праць / Відп. ред.. М.Селівачов. – К.: АртЕк, 2002. – 248 с. Селівачов М. Лексикон

- української орнаментики / Михайло Селівачов – К.: Ред. вісника «АНТ», 2005. – 399 с.
35. Селівачов М. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика. Типологія) / Михайло Селівачов. – К.: Ред. вісника «АНТ», 2005. – 399 с.
36. Скрипник Г. Етнографічні музеї України. Становлення і розвиток / Ганна Скрипник. – К.: Наук. думка, 1989. – 304 с.
37. Соломченко О. Г. Народні таланти Прикарпаття / Олексій Григорович Соломченко – К.: Мистецтво, 1969. – 158 с.
38. Соломченко О. Г. Писанка українських Карпат / Олексій Григорович Соломченко. – Ужгород: Карпати, 2004. – 240 с.
39. Станкевич М. Українські витинанки / Михайло Станкевич – К.: Наукова думка, 1986. – 124 с.
40. Стогнота Л. Народне мистецтво України на межі тисячоліть / Л. Стогнота, Л. Орел. – К.: Автоексперт, 2007. – 248 с.
41. Сурина М. О. Цвет и символ в искусстве, дизайне и архитектуре. Изд. 2–е, с измен. и доп. / М. О. Сурина. – М.: ИКЦ «МарТ», 2005. – 152 с.
42. Сучасне українське художнє скло. Альбом / [авт.-упоряд. Ф.С.Петрякова, вступ. стаття В. А. Щербака]. – К.: Мистецтво, 1980. – 215 с. (укр., рос., та англ. мовами).
43. Тищенко О. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XII–XVIII ст.). Навч. посіб. [для студ. вузів мистецтв і культури]. – К.: Либідь, 1992. – 192 с.
44. Ткаченко В. Українське писанкарство кінця XIX - XX ст. / В.Ткаченко; Нац. іст.-етногр. заповідник «Переяслів» - К.: Міленіум, 2006. – 78 с.
45. Українська минувшина: Ілюстрований етнографічний довідник [для студ. вищ. навч. закладів] / [А.П.Пономарьов, Л.Ф. Артюров, Т.В.Косміна та ін.] – К.: Либідь, 1993. – 256 с.

46. Українська народна іграшка: Каталог / [упоряд. Л. В. Гладун, Г. А. Пржегода, Е. Е. Орро; вступ. стаття О. Найдена]. – К.: Вид. дім «Стилос», 2006. – 48 с.
47. Українське народне малярство XIII – XX століть. Альбом / [авт.-упоряд. В. І. Свенціцька, В. П. Откович]. – К.: Мистецтво, 1991. – 304 с. – (Світ очима народних митців).
48. Чегусова З. Декоративне мистецтво України кінця XX століття. 200 імен: Альбом-каталог / Зоя Чегусова. – К.: ЗАТ «Атлант ЮЕмСі», 2002. – 511 с.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Народне мистецтво як джерело духовності. Закономірності розвитку народного мистецтва.
2. Зміст і завдання курсу ДПМ. Структура видів ДПМ за Я.Фельке, за М.Каганом.
3. Регіональні відмінності традиційних ремесел і промислів. Основні мистецькі осередки.
4. Історичні етапи розвитку ДПМ на Україні.
5. Провідні художні методи та засоби художньої виразності в ДПМ.
6. Традиції та інновації у сучасному українському декоративному мистецтві.
7. Декоративність, ідея та утилітарність як основні форми вираження змісту у творах декоративного мистецтва. Функції ДПМ.
8. Народне, професійне ДПМ та самодіяльна художня творчість.
9. Види орнаментів. Закономірності побудови орнаменту в ДПМ.
10. Символіка кольору та знаковість в орнаменті традиційних ремесел і промислів.
11. Умови побудови монокомпозиції в декоративному мистецтві. Способи реалізації домінанти.

12. Аспекти трансформації реалістичних мотивів в декоративні при побудові монокомпозиції.
13. Український народний орнамент. Оберегові властивості та ритуальні функції українського декору.
14. Художнє витинанкарство.
15. Символічне та обрядове значення декорування яєць. Символіка орнаментальних мотивів у писанкарстві.
16. Писанкарство. Художні відмінності декорування яєць в різних регіонах України.
17. Писанки Прикарпаття.
18. Техніки художнього оздоблення скляних виробів.
19. Художні особливості українського скла XVI – XIX століття. Типологія виробів. Техніки декорування.
20. Вітражне монументально-декоративне мистецтво XX століття.
21. Класичний та сучасний вітраж.
22. Декоративна пластика художнього скла сучасних майстрів.
23. Ковальське мистецтво на Україні.
24. Техніки ручної художньої обробки металу.
25. Техніка вільного розпису на тканині. Технологія виконання.
26. Холодний батик. Технологічні особливості виконання.
27. Техніка воскового розпису писанок за допомогою писака.
28. Техніка виконання шпилькового розпису.
29. Особливості виконання дряпанки.
30. Декорування тканин у техніці вибійки.
31. Технічні прийоми виконання гарячого батика. Техніка «кракле».
32. Технічні прийоми виконання витинанки. Ажурна, силуетна витинанка.
33. Мистецтво гончарства на Україні. Типологія виробів. Керамічні осередки.
34. Прикметні риси українського художнього фарфору. Типологія форм та принципи декорування.

35. Полістилізм у сучасній професійній кераміці.
36. Кераміка Полтавщини. Опішнянська гончарна пластика.
37. Чорнолощена (димлена) кераміка Поділля. Технологічні особливості.
38. Гуцульська кераміка. Колористичні та декораційні особливості. Відомі майстри.
39. Народна іграшка.
40. Кераміка Київщини. Прикметні ознаки дибинецьких та васильківських гончарних виробів.
41. Писанки Поділля.
42. Писанки Гуцульщини.
43. Писанки Волині та Полісся.
44. Сучасні майстри ДПМ Волині.
45. Ювелірне мистецтво на Україні.
46. Ювелірна справа у XVI – XVII ст.
47. Підлаковий розпис. Творча манера відомих майстрів.
48. Символіка орнаментальних мотивів у писанкарстві.
49. Техніки оздоблення керамічних виробів.
50. Гуцульська кераміка.
51. Кераміка Київщини.
52. Опішнянська гончарна пластика.
53. Творчі пошуки сучасних майстрів писанкарства.
54. Оберегові властивості та ритуальні функції українського декору.
55. Мистецтво кришталю. Склорізні техніки.
56. Техніки ткання та комбінування матеріалів.
57. Тематичні композиції народних тканин XX століття.
58. Художньо-промисловий текстиль XX століття на Україні.
59. Художні традиції народного ткацтва XVII- XVIII століття.
60. Традиційний розпис тканин на Україні в XIX ст. Художня вибійка.

Навчально-методичне видання

Автори: Каленюк Ольга Миколаївна,
Вахрамєєва Галина Іванівна

Декоративно-прикладне мистецтво

Програма нормативної навчальної дисципліни

Підписано до друку 23.11.2017
Формат 60x90 1\16. Ум.друк.арк.0.9. Тираж 30шт пр. Зам. №39-17
Папір офсетний. Друк цифровий. Гарнітура «TimeNewRoman»

Друк: ФОП Покора І.О.
Поліграфічний центр «Друк Формат»
Свідоцтво №2198175000021016 від 18 лютого 2004 року
м. Луцьк, пр. Волі, 13
Тел. +38(095)3607977, e-mail: drukformat1@gmail.com